

τὰς Κυβερνήσεις, χρονολογείται μόνον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862, ἥτοι ἀπὸ τῆς τελευταίας μεταπολιτεύσεως καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης αὐτῆν ἐπὶ δύο ἔτη ἡμιαναρχίας. Τὸ διατὶ δὲν ἐπακμήθημεν εἰσέτι εἰς τὴν εὐθεϊαν ὁδόν, διατὶ ὁ νόμος δὲν ἀνέκτησε τὴν εὐρωστίαν ἐκείνην, ἣτις εἶνε ἡ μόνη ἀσφαλὴς τῆς πολιτείας ἄγκυρα, καὶ ἀληθὴς πανάκεια καὶ τῆς φυγοδικίας, καὶ παντὸς ἄλλου κοινωνικοῦ νοσήματος, τοῦτό ἐστι ζήτημα, οὗ τὴν λύσιν δύναται τις νὰ εὕρῃ εἰς τὰς συγχρόνους πολιτικὰς μελέτας, ἃς ὑμεῖς κρείσσον παντὸς ἄλλου ἔχετε προχείρους· ἐγὼ δὲν ἠτύχησα ν' ἀναγνώσω, ἢ δύο μόνον ἐξ αὐτῶν (Minghetti, i partiti politici e la ingerenza loro nella giustizia e nell' amministrazione, καὶ Le regime parlementaire et la démocratie, par Émile de Laveleye), ἀλλ' ἀρκούσας ὅπως μὲ πείσωσιν ὅτι ἡ τῆς Κυβερνήσεως ἰδέα δὲν προβιβάζεται ἐκ τῆς ὑπάρξεως παρενθέτων προσώπων μεταξὺ τοῦ νόμου καὶ τῶν ἐκτελεστῶν αὐτοῦ.

Μέσα συγκοινωνίας, καὶ κρείσσων δημοσίων ἀσφάλεια ἔσται οὕτω διὰ τὸ ἡμέτερον Κράτος τὸ μέγα πρόβλημα τοῦ μέλλοντος· δὲν λέγω ἡ μεγάλη ἰδέα, διότι συντάσσομαι μετὰ τῶν φρονούντων ὅτι ἄνευ τῆς μικρᾶς ταύτης δὲν εἶνε δυνατὸν οὐδ' ἐκείνην προσηκόντως νὰ ἐξυπηρετηθῇ. Ἀληθῶς ἀπηλλάγημεν πρὸ δεκαπενταετίας ἤδη—καὶ πιστεύω διὰ παντὸς—τῆς μάστιγος τῆς ληστείας, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ, διότι ἀποτελεῖ ἀσφάλειαν ὑπὸ ἀρνητικὴν μόνον ἔποψιν· θετικὴν δὲ ἀσφάλειαν, ἣν θεωρῶ βελτιωτέαν, ὀνομάζω τὴν ἀπόλυτον ἐκείνην πεποίθησιν, ἣν δέον νὰ ἔχῃ ὁ πολίτης εὐνομουμένης πολιτείας, ὅτι ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ὁ νόμος ἔστιν ὁ γενικὸς καὶ μόνος προστάτης. πεποιθήσῃς ἣτις κλονεῖται ἐν πρώτοις ἐκ τῆς ἀκωλύτως, ὡς μὴ ὄφελε, ἐνασκουμένης παρ' ἡμῖν, καίτοι νόμῳ ἀπαγορευομένης, ὑπλοφορίας, μεταβληθείσης εἰς γενικὴν σιδηροφορίαν ἐν λήγοντι δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰῶνι. Διὰ τῆς εὐκολίας τῆς συγκοινωνίας καὶ μείζονος ἀσφαλείας ὁ μὲν ἀγρότης—ἐπαναλαμβάνων δὲ πάντοτε τὸν ἀγρότην, διότι δυστυχῶς βιομηχανίαν δὲν ἔχομεν, οὐτ' ἐπὶ πολὺ ἀκόμη θὰ ἔχωμεν—θὰ ἐξημερώσῃ καθ' ὅλοκληρίαν τὴν χώραν καὶ θ' αὐξήσῃ τὸν πλοῦτον αὐτῆς, ὁ δὲ κάτοικος τῆς Ἑλλάδος, οἷασδ' ἥποτε κοινωνικῆς τάξεως, θὰ δυνηθῇ νὰ γνωρίσῃ ἐπὶ τέλους τὸν τόπον του, περὶ οὗ ἡδη πληροφορεῖται σχεδὸν μόνον ἐκ τῶν ξένων περιηγητῶν, ἐν ᾧ αὐτὸς διέρχεται τὸν βίον του δικὴν φυτὸν εἰς τὸ μέρος, ἐνθα ἔτυχε νὰ γεννηθῇ. Ἐκ τῆς ἐπικοινωνίας ταύτης, καταπίπτοντος τοῦ Σινικοῦ τείχους τῶν κινδύνων καὶ δυσχερειῶν, ὅπερ χωρίζει ἤδη τὰ διάφορα τμήματα τοῦ μικροῦ Κράτους μας, τὸ ἐκπολιτιστικὸν πνεῦμα θὰ μεταδοθῇ ἀναγκαστικῶς ἐκ τῶν κέντρων εἰς τὰς

περιφερείας, καὶ ἕκαστος θὰ καρπωθῇ τῆς μείζονος δυνατῆς ἀπὸ τοῦ πλησίον αὐτοῦ ὄφελειας, πληρουμένου τελείως τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ.

Βεβαίως, ἵνα ταῦτα πάντα φθάσωσιν εἰς τὸ ποθητὸν σημεῖον τῆς κατ' ἀνθρώπον τελειότητος, πολὺς θὰ παρέλθῃ εἰσέτι χρόνος, καθ' ὃν δέον νὰ ὑποδεικνύωμεν τὰ χωλαίνοντα, νὰ ζητῶμεν τὰ κρείσσω, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ν' ἀπελιπίζωμεθα. Καλὸν δὲ πρὸς τοῦτο χειραγώγημα τῆς ἡμετέρας κοινωνίας δύνανται, φρονῶ, ν' ἀποτελέσωσι καὶ διανοητικὰ ἔργα ὡς τὸ ὑμέτερον, ἐν ᾧ, παρὰ τὸ ἄπλετον φῶς τοῦ μεσουρανοῦντος ἡλίου τῶν εὐκλεῶν χρόνων τῆς Ἑλλάδος, προβάλλει καὶ ἡ γῆ τῆς ἀναγεννήσεως αὐτῆς τὴν δειλὴν, ἀλλ' εὐέλπιδα ἀκτινά της. Οὐδεὶς βέβαια θὰ τὸ ἀναγνώσῃ εἰς μάτην, οὐδ' ἡ τέρψις ἔσται τὸ μόνον κέρδος, ὅπερ ἐντεῦθεν θὰ καρπωθῇ· αὕτη εἶνε ἡ μόνη κρίσις, ἣν μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκφέρω ἐπὶ τοῦ ὑμετέρου πονήματος, χωρὶς φόγου περὶ τῆς εἰς ἄλλότρια ἀναμίξεως. Πόσος ἔσται ὁ χρόνος οὗτος τῶν δοκιμασιῶν καὶ τῶν κινδύνων, ὃν ἔχει νὰ διατρέξῃ ἡ χώρα, οὐδεὶς δύναται βεβαίως νὰ προῖδῃ καὶ προσδιορίσῃ· ἀληθὲς εἶναι μόνον ὅτι τὴν τοῦ βίου ἡμῶν ὁδὸν δὲν διερχόμεθα ὑπὸ τοὺς ἀρίστους ὄρους, πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν ἡμετέρων πόθων θὰ μείνωσιν ἀνεκπλήρωτοι διὰ τοὺς μεταγενεστέρους. Ἄλλ' ἡ ἰδέα τῆς ἐσκαί μενούσης πατριδος παρέχει τῷ προσωρινῷ καὶ παρερχομένῳ ἀτόμῳ ἀνεξαντλήτους ἠθικὰς ἀπολαύσεις, μὴ ἐπιτρεπούσας ποτὲ τὴν ἀπογοήτευσιν· μόνος δ' ὁ τῆς ὑλικῆς εὐπχείας ἔρωσ, ἀπαξ ἀποτυχῶν, ἀνακράζει ἀπελπίς, καὶ ὅπως περὶ τῶν μετὰ ταῦτα ἀδιὰφορος

νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βίτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι,
ἅ δὲ καλὰ νάρκισσος ἐστ' ἀρκεῦσθαι κομάσαι
..... Δίφνης ἐπεὶ θάσκει.

Ὁ πατριωτισμὸς δηλ. εἶνε ἐλεύθερος ὅπως ἐγωισμοῦ, παριστᾷ δὲ τὸν ἀνθρώπον ὑπὸ τὸ ἀληθὲς πνευματικὸν μεγαλεῖόν του, οὐ μόνον ὅταν τὸν ὀδηγῇ εἰς εὐγενεῖς πράξεις, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ὅταν τῷ ἐμπνέῃ λόγους, ὡς ἐκείνους, δι' ὧν ὡς διὰ χρυσῆς σφραγίδος ἐκλείσχετε τὸ ὑμέτερον ἔργον: «τὸ κατ' ἐμὲ θ' ἀποθάνω μὲ πίστιν ἀκλόνητον εἰς τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος.»

Ἐν Κερκύρῃ.

Α. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ
ἐφέτης

Κατὰ τινα ἐκθεσιν τοῦ γενικοῦ διεθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων Στέφαν, ὑποβλήθεισαν εἰς τὴν Γερμανικὴν βουλὴν, πᾶσαι αἱ ἐφημερίδες τοῦ κόσμου εἶναι 34000 περίπου, ἐκδιδομέναί εἰς 592 ἐκπομπυμύρια ἀντιτύπων. 19000 ἐκδιδοῦνται ἐν Εὐρώπῃ, 12000 ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ, 775 ἐν Ἀσίᾳ, 669 ἐν τῇ Νοτίῳ Ἀμερικῇ. 16500 ἐφημερίδες γράφονται εἰς Ἀγγλικὴν, 7805 εἰς Γερμανικὴν, 3850 εἰς Γαλλικὴν καὶ 1000 περίπου εἰς Ἰσπανικὴν γλῶσσαν.